

ОТНОСНО ДНЕВНИЯ РЕД В ПОКАНАТА ЗА ОБЩО СЪБРАНИЕ НА СЪДРУЖНИЦИТЕ В ООД

Николай Колев¹

Резюме: Статията разглежда актуалните въпроси, касаещи формулирането, съдържанието и правното значение на дневния ред в поканата за общото събрание на съдружниците в ООД. Авторът подчертава функцията на дневния ред като пред-

поставка за информирано упражняване на правото на глас. Подробно са анализирани относимата практиката на ВКС, както и различните становища в правната теория.

Ключови думи: ООД, дневен ред, общо събрание, покана

1. Задължителен реквизит на поканата

В чл. 139, изр. второ ТЗ се изисква в поканата да се посочи дневният ред. Предпоставка за валидно вземане на решения от общото събрание е въпросите да са включени в дневния ред, т.е. обхватът на дневния ред определя по кои въпроси общото събрание може да вземе решения. Това правило е в интерес на съдружниците, които трябва да са сигурни, че на свиканото общо събрание ще се разглеждат само въпроси, посочени в поканата². В поканата за общото събрание на ООД трябва да се посочи дневният ред ясно и несъмнено³.

¹ Доцент по гражданско и семейно право в департамент „Право“ на Нов български университет, ел. поща: n.kolev@nbu.bg.

² Вж. РЕШЕНИЕ № 687 от 11.11.2004 г. на ВКС по т. д. № 86/2004 г., ТК.

³ Вж. РЕШЕНИЕ № 603 от 21.07.1995 г. на ВС по гр. д. № 264/1995 г., 5-членен с-в (поканата трябва да съдържа ясно, категорично и точно определение на дневния ред; поканата трябва изчерпателно и точно да отразява дневния ред на общото събрание на дружеството); РЕШЕНИЕ № 4 от 30.01.1995 г. на ВС по ф. д. № 193/1994 г., V г. о. (точките на дневния ред трябва да бъдат ясно формулирани); РЕШЕНИЕ № 723 от 14.12.1992 г. на ВС по гр. д. № 811/1992 г., V г. о.; РЕШЕНИЕ № 1181 от 15.06.1995 г. на ВКС по гр. д. № 3/1995 г., ГК, V г. о. (поканата трябва да съдържа точно и изчерпателно дневния ред); РЕШЕНИЕ № 384 от 3.05.2006 г. на ВКС по д. № 958/2005 г., ТК, II о. (ясно и точно формулиране на въпросите от дневния ред); РЕШЕНИЕ № 25 от 11.03.2002 г. на ВКС по гр. д. № 727/2001 г., V гр. о., гражданска колегия (пълна, точна и своевременна информация за предстоящата работа на общото събрание); РЕШЕНИЕ № 1070 от 10.06.2002 г. на ВКС по гр. д. № 1956/2001 г., V г. о., и РЕШЕНИЕ № 531 от 25.05.2004 г. на ВКС по гр. д. № 1388/2003 г., II т. о. – поканата трябва да отразява конкретно въпросите, които ще бъдат предмет на обсъждане и вземане на решения от събраниято; РЕШЕНИЕ № 1086 от 29.05.1995 г. на ВС по гр. д. № 1099/1994 г., V г. о.; РЕШЕНИЕ № 1427 от 11.07.1995 г. на ВС по гр. д. № 2486/1993 г., V г. о.; РЕШЕНИЕ № 32 от 23.06.1998 г. на ВКС по ф. д. № 208/1997 г., V г. о. Вж. също и коментарната литература – Голева, П. (1999). Въпроси на отмяната на решения на общото събрание на търговското дружество през погледа на Върховния касационен съд. *Пазар и право*, № 4, 22–23; Голева, П. (2014). *Търговско право. Обща част*.

Това изискване има императивен характер⁴. То обезпечава възможността на всеки съдружник предварително да знае въпросите, които ще бъдат разисквани и по които общото събрание ще приема решения, и по този начин му се дава възможност да се подготви, да вземе отношение по разискваните въпроси и да осигури защита на своите законни интереси в случай на засягане на правата му като съдружник⁵. Целта на това изискване е да се определи компетентността на общото събрание за вземане на решение, като в същото време се осигури и информация и възможност за подготовка в предвидения в чл. 139 от ТЗ и в дружествения договор срок по поставените въпроси⁶. Невписването на определен въпрос в дневния ред отнема възможността на общото събрание да го обсъжда и да взема по него решение⁷, и обратно – общото събрание е компетентно да приеме решения на конкретно заседание само по въпросите, които са включени като точки в дневния ред, оповестен с поканите⁸. Не е достатъчно в поканата да се посочи най-общо „целта на събранието“ (на пример свиква се общо събрание за „одобряване на годишното финансово приключване“)

Търговци. София: Апис, 210, 269; Маданска, Н. (2009). Оспорване на решенията на общото събрание на ООД. Преглед на съдебната практика. *Търговско и конкурентно право*, № 8, 15; Маданска, Н., Б. Николова (2012). *Дружествени спорове и съдебни производства по Закона за търговския регистър*. София: Труд и право, 95; Братанова, А., Н. Маданска, Б. Николова, Р. Градинарова (2009). *Търговски дружества на капитала. Ценни книжа и корпоративно управление*. София: НИП, Библиотека на НИП, № 4, 139.

⁴ Вж. РЕШЕНИЕ № 603 от 21.07.1995 г. на ВС по гр. д. № 264/1995 г., 5-членен с-в; РЕШЕНИЕ № 1181 от 15.06.1995 г. на ВКС по гр. д. № 3/1995 г., ГК, V г. о.; РЕШЕНИЕ № 384 от 3.05.2006 г. на ВКС по д. № 958/2005 г., ТК, II о.; РЕШЕНИЕ № 531 от 25.05.2004 г. на ВКС по гр. д. № 1388/2003 г., II т. о.; РЕШЕНИЕ № 1070 от 10.06.2002 г. на ВКС по гр. д. № 1956/2001 г., V г. о.; РЕШЕНИЕ № 1427 от 11.07.1995 г. на ВС по гр. д. № 2486/1993 г., V г. о.; РЕШЕНИЕ № 32 от 23.06.1998 г. на ВКС по ф. д. № 208/1997 г., V г. о.; ОПРЕДЕЛЕНИЕ № 262 от 13.10.1999 г. на ВКС по ч. гр. д. № 336/1999 г., V г. о.; РЕШЕНИЕ № 90 от 10.09.2019 г. на ВКС по т. д. № 1141/2018 г., II т. о., ТК.

⁵ Вж. РЕШЕНИЕ № 603 от 21.07.1995 г. на ВС по гр. д. № 264/1995 г., 5-членен с-в; РЕШЕНИЕ № 4 от 30.01.1995 г. на ВС по ф. д. № 193/1994 г., V г. о.; РЕШЕНИЕ № 25 от 23.02.2006 г. на ВКС по т. д. № 214/2005 г., I т. о.; РЕШЕНИЕ № 582 от 17.06.2008 г. на ВКС по т. д. № 212/2008 г., ТК; РЕШЕНИЕ № 25 от 11.03.2002 г. на ВКС по гр. д. № 727/2001 г., V гр. о., гражданска колегия; Решение от 11.05.2004 г. на ВКС по гр. д. № 1318/2003 г., II г. о., търговска колегия; РЕШЕНИЕ № 531 от 25.05.2004 г. на ВКС по гр. д. № 1388/2003 г., II т. о.; РЕШЕНИЕ № 818 от 30.10.2007 г. на ВКС по т. д. № 516/2007 г., ТК, II о.; РЕШЕНИЕ № 1070 от 10.06.2002 г. на ВКС по гр. д. № 1956/2001 г., V г. о.; РЕШЕНИЕ № 29 от 28.06.2018 г. на ВКС по т. д. № 1738/2017 г., I т. о., ТК; РЕШЕНИЕ № 10 от 21.03.2019 г. на ВКС по т. д. № 1316/2018 г., I т. о., ТК; РЕШЕНИЕ № 1427 от 11.07.1995 г. на ВС по гр. д. № 2486/1993 г., V г. о.; РЕШЕНИЕ № 90 от 10.09.2019 г. на ВКС по т. д. № 1141/2018 г., II т. о., ТК (изискването за посочване на дневния ред в поканата, въведено с разпоредбата на чл. 139, ал. 1, изр. 2 от ТЗ, е императивно и нарушаването му прави незаконосъобразно както самото събрание, така и взетите от него решения, без оглед дали останалите предвидени в закона предпоставки за тяхната валидност са били налице). Вж. също и коментарната литература – вж. Голева, П. Въпроси на отмяната..., 22–23; Голева, П. Търговско право. Обща част..., 269; Маданска, Н. Оспорване..., 15; Маданска, Н., Б. Николова. Цит. съч., 95; Бобатинов, М. (1996). *Коментар на търговските дела на Върховния съд на Република България (1994–1996)*. София: Феня, 52; Бобатинов, М. (1997). *Регистърни производства и иски по Търговския закон. Коментар на съдебната практика на ВКС (1992–1997)*. София: Феня, 70; Бобатинов, М. (1999). *Регистърни производства и иски по Търговския закон. Коментар на съдебната практика на ВКС (1992–1998)*. София: Феня, 77; Григоров, Г. (1994). *Дружество с ограничена отговорност*. София: Конис, 117, 118; Герджиков, О. (2000). *Коментар на Търговския закон. Книга Втора*. София: Софи-Р, 488; Братанова, А., Н. Маданска, Б. Николова, Р. Градинарова. Цит. съч., 139.

⁶ Вж. РЕШЕНИЕ № 90 от 10.09.2019 г. на ВКС по т. д. № 1141/2018 г., II т. о., ТК.

⁷ Вж. Григоров, Г. Цит. съч., 118.

⁸ Вж. Wiester, R. (2008). Die Durchführung von Gesellschafterversammlungen bei der zerstrittenen Zweipersonen-GmbH. – *GmbHHR*, 189.

или „предмета на решенията“ (например свиква се общо събрание за „приемане на промени в управителите“), защото дневният ред включва конкретните въпроси, които ще се гласуват, при това в определена тяхна последователност, макар и да е възможно с процедурно решение на самото заседание да се одобри различна последователност на разглеждане⁹. Но поредността на въпросите, посочена в дневния ред, може да бъде наложена от техния материалноправен характер и от взаимовръзката между отделните решения, които налагат точно установена поредност на гласуването по тях (например решението за промяна на адреса на управление трябва да е последвано от решение за промяна на дружествения договор, в който трябва да се отрази новият адрес на управление)¹⁰. В дружествения договор могат да се въведат правила за поредността на въпросите, по които ще се приемат решения¹¹.

Липсата на покана до конкретен съдружник не може да бъде заместена с подписа му на протокола от предходното събрание, което той е напуснал преди приключването му и преди да бъде взето решението за провеждане на следващото общо събрание, като този протокол му е бил представен за подпис след изтичане на предвидения в чл. 139, ал. 1 ТЗ седемдневен срок преди датата на общото събрание¹². Не може да се приеме, че ако съдружникът е гласувал за приемане на съответните решения, трябва да се счита, че той е редовно поканен¹³.

При действието на УСД и ППУСД се приема, че макар в приложимата нормативна уредба да не е установено изрично правило, в поканата за събранията трябва да се посочи дневният ред, защото това изискване е станало толкова елементарно в правото на дружествата, че би трябвало да се разбира от само себе си, а освен това срокът, посочен в чл. 28, ал. 2 ППУСД, не е само за пристигането на писмото, в което се съдържа съобщението за събранията, а и за възможността на съдружника да се подготви, а най-важната подготовка не е пътуването до мястото на събранията, а досежно въпросите, по които ще се решава¹⁴.

Съгласно чл. 45, ал. 2, изр. първо ЗДОО (отм.) дневният ред на събранията трябва да бъде означен още при свикването. Разпоредбата на ЗДОО (отм.) съответства на §38, Abs. 2, Satz 1 от австрийския Gesetz vom 6. März 1906, über Gesellschaften mit beschränkter Haftung (öGmbHG). Съгласно §51, Abs. 2 от германския Gesetz betreffend die Gesellschaften mit beschränkter Haftung (dGmbHG) в поканата трябва да се посочи целта на събранията, а точките от дневния ред могат да се посочат и в отделен документ, който да бъде връчен след поканата, но не по-късно от три дни преди датата на събранията (§51, Abs. 4 dGmbHG).

⁹ Вж. Scholz (2013). *GmbHG*. Köln: Verlag Dr. Otto Schmidt, 11. Auflage, § 51, Rn. 20.

¹⁰ Вж. Lutz Michalski (2010). *Kommentar zum Gesetz betreffend die Gesellschaften mit beschränkter Haftung (GmbH-Gesetz). Band 1: Systematische Darstellungen §§ 1-34 GmbHG*. München: Verlag C. H. Beck, 2., neu bearbeitete Auflage, § 51, Rn. 66–68; Rowedder/Schmidt-Leithoff (2013). *GmbHG. Kommentar*. München: Verlag Franz Vahlen, 5. Auflage, § 51, Rn. 9.

¹¹ Вж. Roth/Altmeppen (2012). *Gesetz betreffend die Gesellschaften mit beschränkter Haftung (GmbH-Gesetz). Kommentar*. München: Verlag C. H. Beck, 7., neu bearbeitete Auflage, § 51, Rn. 12; *Münchener Kommentar zum GmbHG. Band 1*. München: Verlag C. H. Beck, 2010, 1. Auflage (цитирано по-долу като „MüKo“), § 51, Rn. 41; Scholz, Op. cit., Rn. 23; Michalski, Op. cit., Rn. 66–68; Lutter/Hommelhoff (2012). *GmbH-Gesetz*. Köln: Verlag Dr. Otto Schmidt, 2012, 18. Auflage, § 51, Rn. 22.

¹² Вж. РЕШЕНИЕ № 1070 от 10.06.2002 г. на ВКС по гр. д. № 1956/2001 г., V г. о.

¹³ Вж. РЕШЕНИЕ № 1181 от 15.06.1995 г. на ВКС по гр. д. № 3/1995 г., ГК, V г. о.

¹⁴ Вж. Цончев, К. (1990). Някои въпроси на фирма с ограничена отговорност. *Държава и право*, № 7, 64–65.

2. Начин на посочване на точките в дневния ред и конкретни хипотези

Дневният ред трябва да бъде пълен и ясен и да съдържа всички точки, по които ще се приемат решения, но в закона не е установено изискване (макар да е възможно и целесъобразно и дори препоръчително) дневният ред да бъде съпроводен с предложения за решения¹⁵ или обосновка на предлаганите решения¹⁶. Не е необходимо определени въпроси да се оформят като точки от дневния ред, ако по тези въпроси няма да се приемат решения, а се предвижда само да се обсъдят на заседанието¹⁷. В теорията се отбелязва, че толкова по-прецизно трябва да се посочат точките от дневния ред, колко по-неангажирани и по-дистанцирани са съдружниците от управлението на ООД и колкото по-увреждащо за интересите им ще бъде решението¹⁸. В общия случай при формулирането на точките от дневния ред трябва да се изхожда от „перспективата на средностатистическия съдружник“ („die Perspektive eines durchschnittlichen Gesellschafters“), за да се прецени дали те са формулирани по начин, който е разбираем за съдружниците¹⁹.

Процедурните решения, които касаят протичането на заседанието (например избор на председател и протоколчик на заседанието; допускане на трети лица, които не са съдружници, да присъстват и да се изкажат по определени точки от дневния ред; решение за различна поредност на разглеждане на точките от дневния ред в сравнение посочената в поканата поредност; решение за поредността и продължителността на изказванията; решение по въпроса за покриване на разходите за заседанието; решение за прекъсване за почивка), не е необходимо да се посочват в дневния ред, установен в поканата, но могат да бъдат включени като елемент от съдържанието на поканата²⁰.

¹⁵ Вж. MüKo, Rn. 39; Michalski, Op. cit., Rn. 69; Roth/Altmeppen, Op. cit., Rn. 9; Baumbach/Hueck (2013). *GmbHG*. München: Verlag C. H. Beck, 20. Auflage, § 51, Rn. 24; Lutter/Hommelhoff, Op. cit., Rn. 21; Rowedder/Schmidt-Leithoff, Op. cit., Rn. 9; Bork/Schäfer (2012). *GmbHG. Kommentar zum GmbH-Gesetz*. Köln: RWS Verlag Kommunikationsforum GmbH, 2. Auflage, § 51, Rn. 11; Saenger/Inhester (2013). *GmbHG. Handkommentar*. Baden – Baden: Nomos Verlagsgesellschaft, 2. Auflage, § 51, Rn. 13; Koppensteiner/Rüffler (2007). *GmbH-Gesetz. Kommentar*. Wien: LexisNexis Österreich, 3., aktualisierte und erweiterte Aufl., § 38, Rn. 5; Seeling, R. O., M. Zwickel (2009). Typische Fehlerquellen bei der Vorbereitung und Durchführung der Gesellschafterversammlung einer GmbH. *DSiR*, 1100; Thelen, W. (1992). Die Ankündigung des Zwecks der Gesellschafterversammlung bei der Einberufung. *GmbHR*, 796 (точките от дневния ред трябва да бъдат така посочени, че да изключват възможност за объркване); Wiester, R., Op. cit., 190; Karl, G. (1993). Formerfordernisse bei Einberufung, Ankündigung und Durchführung von Gesellschafterversammlungen in der GmbH. *DSiR*, 882.

¹⁶ Вж. Roth/Altmeppen, Op. cit., Rn. 9.

¹⁷ Вж. MüKo, Rn. 39; Scholz, Op. cit., Rn. 23; Michalski, Op. cit., Rn. 70; Roth/Altmeppen, Op. cit., Rn. 10; Lutter/Hommelhoff, Op. cit., Rn. 22; обратното разбиране се поддържа от Baumbach/Hueck, Op. cit., Rn. 24; Saenger/Inhester, Op. cit., Rn. 14; Koppensteiner/Rüffler, Op. cit., Rn. 14; Seeling, R. O., M. Zwickel, Op. cit., 1100; Wiester, R., Op. cit., 190 (задължително е да се посочат и всеки съдружник е свободен да участва или не участва в обсъждането им); Karl, G., Op. cit., 882 (целесъобразно е да се посочат, защото тези обсъждания подготвят бъдещи решения на следващи заседания). Съгласно чл. 46, ал. 2 ЗДОО (отм.) и §38, Abs. 5 öGmbHG за правене на предложения и за разискване, без да се вземат решения, не е необходимо предварително оповестяване.

¹⁸ Вж. Saenger/Inhester, Op. cit., Rn. 13.

¹⁹ Вж. Scholz, Op. cit., Rn. 21.

²⁰ Вж. MüKo, Rn. 39; Scholz, Op. cit., Rn. 23; Michalski, Op. cit., Rn. 72; Roth/Altmeppen, Op. cit., Rn. 10; Lutter/Hommelhoff, Op. cit., Rn. 22; Rowedder/Schmidt-Leithoff, Op. cit., Rn. 9; Saenger/Inhester, Op. cit., Rn. 14; Gellis (2009). *GmbH-Gesetz. Kommentar*. Wien: Linde Verlag, 7. Auflage, § 38, Rn. 10; Seeling, R. O., M. Zwickel, Op. cit., 1100.

Годишният финансов отчет не може да се одобри под точка „обсъждане на баланса“²¹, но под точката за приемане на годишния финансов отчет може да се приеме решение за проверката му от специално назначени експерти²². В теорията се приема, че ако в дневния ред е включена точка за приемане на заключенията на специална проверка на годишния финансов отчет, може да се приеме и решение за предявяване на иски за обезщетение за вреди въз основа на резултатите от проверката²³. Според мен, поне що се касае до реализация на отговорността на управителите, трябва в дневния ред да се предвиди изрично такава точка, като се има предвид значението, което ВКС отдава на решението по чл. 137, ал. 1, т. 8 ТЗ като абсолютна положителна процесуална предпоставка за допустимост на иска срещу управителя²⁴. Когато става дума за свикване на редовно годишно общо събрание, на което се приемат „регулярните“ решения за одобряване на годишния финансов отчет и одиторския доклад (ако ООД е длъжно да подготвя такъв доклад), освобождаване на управителите от отговорност и пр., не е достатъчно да се посочи в поканата съвсем общо „регулярни годишни решения“²⁵.

Не може в точка „организационни въпроси“, посочена в дневния ред, съдържащ се в поканата, да се приеме решение за изключване на съдружника²⁶, дори и да бъде предвидено, че този въпрос (за изключването на съдружника) ще се обсъжда и по него ще се приеме решение, ако съдружникът, предложен за изключване, не се яви²⁷. Този порок не се санира, ако съдружникът се яви на заседанието и не се противопостави на обсъждането и приемането на решение относно изключването му²⁸ или вземе отношение по предложението за неговото изключване²⁹. Решение за изключване на съдружник не може да се приеме и при точка „вътрешни въпроси“ или „противодружествено поведение“³⁰. За да се приеме тако-

²¹ Вж. MüKo, Rn. 45; Scholz, Op. cit., Rn. 22; Michalski, Op. cit., Rn. 86; Roth/Altmeppen, Op. cit., Rn. 10; Baumbach/Hueck, Op. cit., Rn. 25; Lutter/Hommelhoff, Op. cit., Rn. 24; Karl, G., Op. cit., 882.

²² Вж. Koppensteiner/Rüffler, Op. cit., Rn. 5.

²³ Ibid., Rn. 5.

²⁴ Вж. РЕШЕНИЕ № 188 от 20.12.2016 г. на ВКС по т. д. № 1525/2015 г., II т. о., ТК; РЕШЕНИЕ № 152 от 13.01.2017 г. на ВКС по т. д. № 2795/2015 г., I т. о., ТК (такова решение не е необходимо, ако едноличният собственик на капитала на ЕООД е физическо лице, което е вписано и като управител на ЕООД, и то предявява иска по чл. 145 ТЗ); РЕШЕНИЕ № 115 от 27.11.2012 г. на ВКС по т. д. № 61/2011 г., II т. о., ТК; РЕШЕНИЕ № 41 от 29.04.2009 г. на ВКС по т. д. № 669/2008 г., I т. о., ТК; РЕШЕНИЕ № 129 от 2.09.2016 г. на ВКС по т. д. № 1002/2015 г., I т. о., ТК; РЕШЕНИЕ № 234 от 31.01.2017 г. на ВКС по т. д. № 3150/2015 г., II т. о., ТК; РЕШЕНИЕ № 213 от 27.11.2017 г. на ВКС по т. д. № 975/2017 г., I т. о., ТК; ОПРЕДЕЛЕНИЕ № 76 от 12.02.2019 г. на ВКС по ч. т. д. № 2125/2018 г., I т. о., ТК; РЕШЕНИЕ № 99 от 9.12.2019 г. на ВКС по т. д. № 2823/2018 г., I т. о., ТК.

²⁵ Вж. MüKo, Rn. 45.

²⁶ Вж. РЕШЕНИЕ № 603 от 21.07.1995 г. на ВС по гр. д. № 264/1995 г., 5-членен с-в; РЕШЕНИЕ № 4 от 30.01.1995 г. на ВС по ф. д. № 193/1994 г., V г. о. Това разбиране се среща и в коментарната литература – вж. Голева, П. Въпроси на отмяната..., 22–23; Голева, П. Търговско право. Обща част..., 210; Бобатинов, М. Коментар на търговските дела..., 52–52; Бобатинов, М. Регистърни производства и иски по Търговския закон. Коментар на съдебната практика на ВКС (1992–1997)..., 70; Бобатинов, М. Регистърни производства и иски по Търговския закон. Коментар на съдебната практика на ВКС (1992–1998)..., 77.

²⁷ Според ВС обаче тази формулировка в поканата може да се разглежда като предупреждение за изключване на съдружника – вж. РЕШЕНИЕ № 603 от 21.07.1995 г. на ВС по гр. д. № 264/1995 г., 5-членен с-в.

²⁸ Вж. РЕШЕНИЕ № 4 от 30.01.1995 г. на ВС по ф. д. № 193/1994 г., V г. о.

²⁹ Вж. РЕШЕНИЕ № 723 от 14.12.1992 г. на ВС по гр. д. № 811/1992 г., V г. о.; РЕШЕНИЕ № 4 от 30.01.1995 г. на ВС по ф. д. № 193/1994 г., V г. о., ГК; РЕШЕНИЕ № 603 от 21.07.1995 г. на ВС по гр. д. № 264/1995 г., 5-членен с-в.

³⁰ Вж. MüKo, Rn. 43; Michalski, Op. cit., Rn. 80.

ва решение, дори не е достатъчно в поканата да се посочи като точка от дневния ред „изключване на съдружник“, а трябва да се посочи и името на съдружника, чието изключване предстои да се гласува³¹, но не е необходимо в поканата да се посочват фактическите основания за изключването му и правната им квалификация под хипотезиса на различните основания за изключване. Според ВКС решението за изключване по чл. 126, ал. 3 ТЗ не е опорочено, ако изключваният съдружник не е бил представляван надлежно. ВКС приема, че тъй като при изключване на съдружник от ООД, изключеният съдружник не гласува, а неговият дял се приспада от капитала при определяне на мнозинството (чл. 137, ал. 3, изр. 2-ро ТЗ), без правно значение е кой е представлявал този съдружник на общото събрание при вземане на решението за изключването му, в което по закон няма право на участие³². Това разбиране не може да бъде споделено, защото само правото на глас на изключвания съдружник е суспендирано, но той не е лишен от право на участие на заседанието, на което трябва да му бъде дадена възможност да изрази позицията и представи аргументите си против изключването си. Лишаването на изключвания съдружник от право на участие в заседанието на общото събрание (включително поради ненадлежното му представителство) се квалифицира като процесуална незаконосъобразност, която е основание за отмяна на решението за изключване.

При точка от дневния ред за одобряване на прехвърляне на дялове на съдружник трябва да се посочи кой е прехвърлителят, кому ще бъдат прехвърлени дяловете, колко е техният брой и стойност, какъв е видът на сделката (продажба, замяна или др.), на каква цена и редът, по който това прехвърляне ще бъде осъществено³³. Според мен достатъчно е в поканата да се посочат имената на прехвърлителя и приобретателя на дяловете и да се индивидуализират прехвърляните дялове чрез брой и номинална стойност, но не е необходимо да се посочват основанията за прехвърляне и видът на прехвърлителната сделка или нейни съществени елементи (например цената, по която се продават дяловете), защото тези въпроси засягат вътрешните отношения между прехвърлителя и приобретателя на дяловете. С решението на общото събрание се одобрява приемането на нов съдружник, т.е. общото събрание се интересува от настъпването на прехвърлителния ефект *per se*, но не и от условията, при които той настъпва. Тези разсъждения не са приложими при хипотезата, когато съгласно клауза на дружествения договор общото събрание е компетентно да одобри и условията, при които се осъществява прехвърлянето на дяловете. В този случай в поканата трябва да се посочат тези условия, за да имат съдружниците възможност и достатъчно време да преценят как да гласуват по тази точка от дневния ред.

Не може да се приеме решение за вливане на ООД в АД под точка от дневния ред „въпроси по реорганизацията, реструктуриране на производствената дейност на дружеството и преобразуването му при условията на действащото законодателство“³⁴.

При приемане на решение за учредяване на ипотека върху собствен на дружеството имот в поканата под тази точка от дневния ред трябва да се посочи освен имотът, който ще се ипотекира, още и кой е титуляр на вземането, което ще бъде обезпечено с ипотека, от какво произтича то и в какъв размер е³⁵.

Ако става дума за одобрение на необичаен за дружеството договор или друго действие по управлението, не може в поканата като точка от дневния ред да се посочи „одобрение

³¹ Вж. РЕШЕНИЕ № 25/11.03.2002 г. на ВКС по гр. д. № 727/2001 г., V гр. о., ГК; срв. също МlKo, Рn. 43.

³² Така Решение от 13.05.2004 г. на ВКС по т. д. № 1040/2003 г., I т. о., ТК.

³³ Вж. ОПРЕДЕЛЕНИЕ № 144/10.12.2008 г. на ВКС по т. д. № 669/2008 г., II т. о., ТК.

³⁴ Вж. РЕШЕНИЕ № 531/25.05.2004 г. на ВКС по т. д. № 1388/2003 г., II т. о., ТК.

³⁵ Вж. РЕШЕНИЕ № 25/23.02.2006 г. на ВКС по т. д. № 214/2005 г., I т. о., ТК.

на действия на управлението“, а трябва да се индивидуализира договорът или действието, които подлежат на одобрение³⁶.

Не може да се освободи управителят на ООД, ако такава точка не е включена в дневния ред³⁷ или под точка от дневния ред за промени в представителството на дружеството³⁸. При освобождаване на управител не е достатъчно да се посочи „промяна на управлението“, „въпроси на управлението“ или „персонални последици от ситуацията в управлението“, а точката от дневния ред трябва да визира „освобождаване на управителя“³⁹; трябва да се посочи и името на управителя, ако са назначени няколко управители⁴⁰; не е необходимо в точката от дневния ред да се съдържат причините за освобождаването му⁴¹; точката „назначаване на нов управител“ не включва по необходимост освобождаване на досегашния управител, защото може да става дума за назначаване на нов управител, без да се освобождава досегашният, но е достатъчна, когато само се назначава нов допълнителен управител⁴²; точката за назначаване на нов управител не изисква да бъде посочено името му⁴³; точката за освобождаване на управител не включва решение за трансформиране на представителната власт на останалите управители от колективна в самостоятелна⁴⁴; точката за освобождаване на единствения управител включва по необходимост имплицитно и назначаване на нов управител⁴⁵. Според ВКС при точка в дневния ред в поканата „Оттегляне овластяването на управителя. Освобождаване на управителя“ общото събрание може да приеме решение за ограничаване на правомощията на управителя, защото, след като е обявено предварително, че ще бъде взето решение за освобождаване на управител, то всяко действие, което е по-малко от това, за което предварително е обявено, че ще се вземе решение, а именно ограничаване на действията на управителя, съответства на предвидения в поканата дневен ред, отправен до всички съдружници⁴⁶.

³⁶ Вж. MüKo, Rn. 42; Scholz, Op. cit., Rn. 22; Michalski, Op. cit., Rn. 78; Roth/Altmeppen, Op. cit., Rn. 10; Baumbach/Hueck, Op. cit., Rn. 25; Lutter/Hommelhoff, Op. cit., Rn. 24; Rowedder/Schmidt-Leithoff, Op. cit., Rn. 9; Zeilinger, A. (2001). Die Einberufung der Gesellschafterversammlung – Fallstricke für die Wirksamkeit von Gesellschafterbeschlüssen. *GmbHHR*, 543.

³⁷ Вж. РЕШЕНИЕ № 1181 от 15.06.1995 г. на ВКС по гр. д. № 3/1995 г., ГК, V г. о.

³⁸ Вж. РЕШЕНИЕ № 384 от 3.05.2006 г. на ВКС по д. № 958/2005 г., ТК, II о.

³⁹ Вж. MüKo, Rn. 42; Michalski, Op. cit., Rn. 73–74, 76; Roth/Altmeppen, Op. cit., Rn. 10; Baumbach/Hueck, Op. cit., Rn. 25; Lutter/Hommelhoff, Op. cit., Rn. 25; Rowedder/Schmidt-Leithoff, Op. cit., Rn. 9; Bork/Schäfer, Op. cit., Rn. 11; Seeling, R. O., M. Zwickel, Op. cit., 1100. Според Thelen, W., Op. cit., 796 и Wiester, R., Op. cit., 190 трябва да се посочи името на освобождавания управител и причините за освобождаването под формата на опорни точки; това разбиране не може да се приеме от гледна точка на българското право, понеже общото събрание на съдружниците е компетентно да освободи управителя, без да е необходимо решението да се мотивира – така РЕШЕНИЕ № 247 от 11.01.2013 г. на ВКС по т. д. № 46/2012 г., II т. о., ТК.

⁴⁰ Вж. MüKo, Rn. 42; Michalski, Op. cit., Rn. 75; Baumbach/Hueck, Op. cit., Rn. 25.

⁴¹ Вж. Scholz, Op. cit., Rn. 22; Baumbach/Hueck, Op. cit., Rn. 25; Lutter/Hommelhoff, Op. cit., Rn. 25; Bork/Schäfer, Op. cit., Rn. 11; Seeling, R. O., M. Zwickel, Op. cit., 1100.

⁴² Вж. MüKo, Rn. 42; Scholz, Op. cit., Rn. 22; Michalski, Op. cit., Rn. 77; Gellis, Op. cit., Rn. 5.

⁴³ Така ОПРЕДЕЛЕНИЕ № 431 от 12.06.2015 г. на ВКС по т. д. № 3589/2014 г., I т. о., ТК; както и Gellis, Op. cit., Rn. 5.

⁴⁴ Вж. Gellis, Op. cit., Rn. 5.

⁴⁵ Вж. MüKo, Rn. 42; Scholz, Op. cit., Rn. 22.

⁴⁶ Приетото от общото събрание на съдружниците решение е било със следното съдържание: „до провеждане на следващо общо събрание поради отпадане на доверието в управителя се ограничават правомощията на управителя като управител и представляващ дружеството, като до провеждане на следващото общо събрание и избор на нов представляващ се отнема правото му и му се забранява да се

При точка за изменение на дружествения договор трябва да се посочи коя клауза се предлага да се измени или предметът на изменението, но не е нужно да се посочва текстът на предлаганото изменение⁴⁷. При увеличаване на капитала трябва да се посочи размерът на увеличаването и дали то ще бъде покрито от парични или непарични вноски⁴⁸.

В точка „Други“ или „Разни“ не могат да се приемат каквито и да било решения, но може да се проведе обсъждане на различни въпроси, които касаят дружеството, и съдружниците имат право да поискат такова обсъждане, но не и да поискат приемане на решение⁴⁹. Според друго разбиране под тази точка могат да се приемат решения с незначителен ефект⁵⁰, но не може например под точка от дневния ред „Разни“ да се приеме решение за продажба на акции, притежавани от дружеството⁵¹.

3. Дневният ред в поканата и решенията на общото събрание

Според чл. 31, ал. 3 ППУСД (отм.) притежателите на всички акции или техните представители могат, ако не бъде направено възражение, да проведат общо събрание, без да са спазени изискванията, предвидени за свикването му. Такава възможност е била предвидена и в чл. 46, ал. 1 ЗДОО (отм.) – ако събранието не е свикано редовно или ако известни въпроси са подложени на разискване, без да са били съобщени по установения ред, то решенията могат да бъдат взети само ако всички съдружници присъстват или са представени, като тези условия не се изискват, за да се вземе решение за свикване на ново събрание. Тази разпоредбата на ЗДОО (отм.) съответства на §38, Abs. 4 öGmbHG. Същата възможност се съдържа и в §51, Abs. 3 – 4 dGmbHG – т.нар. „Universalversammlung“ или „Vollversammlung“. За да се приеме валидно решение, макар че процедурата по свикване на събранието не е спазена, трябва всички съдружници да са съгласни изрично (*expressis verbis*) или конклюдентно (например ако присъстват и участват в гласуването на решенията, независимо дали по същество отделният съдружник гласува за или против решението или като въздържал се) с

разпорежда със средствата по банковата сметка на дружеството, със средствата в касата на дружеството, с вземанията на дружеството, както и се забранява и отнема правото му да поема права и задължения от името и за сметка на дружеството, да подписва каквито и да е договори, включително, но не само, трудови, освен такива правомощия, които не са изрично гласувани и възложени от съдружниците на конкретното общо събрание; всяко действие ще се счита за извършено от негово лично име и ще отговаря лично за поетите задължения, както и ще се счита като действие във вреда на интересите на дружеството“ – вж. РЕШЕНИЕ № 90 от 10.09.2019 г. на ВКС по т. д. № 1141/2018 г., II т. о., ТК; РЕШЕНИЕ № 60120 от 29.10.2021 г. на ВКС по т. д. № 1450/2020 г., I т. о., ТК.

⁴⁷ Вж. Григоров, Г. Цит. съч., 118; MüKo, Rn. 44; Scholz, Op. cit., Rn. 22; Michalski, Op. cit., Rn. 82; Roth/Altmeppen, Op. cit., Rn. 10; Baumbach/Hueck, Op. cit., Rn. 26; Lutter/Hommelhoff, Op. cit., Rn. 26; Rowedder/Schmidt-Leithoff, Op. cit., Rn. 9; Bork/Schäfer, Op. cit., Rn. 11; Saenger/Inhester, Op. cit., Rn. 16; Gellis, Op. cit., Rn. 5; Koppensteiner/Rüffler, Op. cit., Rn. 5; Zeilinger, A., Op. cit., 543. Съгласно чл. 45, ал. 2, изр. второ ЗДОО (отм.) и §38, Abs. 2, Satz 2 öGmbHG при предстоящи изменения на дружествения договор трябва да се посочи тяхното съществено съдържание.

⁴⁸ Вж. MüKo, Rn. 44; Scholz, Op. cit., Rn. 22; Michalski, Op. cit., Rn. 83–84; Roth/Altmeppen, Op. cit., Rn. 10; Lutter/Hommelhoff, Op. cit., Rn. 26; Rowedder/Schmidt-Leithoff, Op. cit., Rn. 9; Bork/Schäfer, Op. cit., Rn. 11; Gellis, Op. cit., Rn. 5; Koppensteiner/Rüffler, Op. cit., Rn. 5; Zeilinger, A., Op. cit., 543.

⁴⁹ Вж. MüKo, Rn. 40; Scholz, Op. cit., Rn. 21; Michalski, Op. cit., Rn. 86; Roth/Altmeppen, Op. cit., Rn. 9; Baumbach/Hueck, Op. cit., Rn. 25; Lutter/Hommelhoff, Op. cit., Rn. 24; Rowedder/Schmidt-Leithoff, Op. cit., Rn. 9; Saenger/Inhester, Op. cit., Rn. 15; Gellis, Op. cit., Rn. 5.

⁵⁰ Вж. Zeilinger, A., Op. cit., 543 (тази точка трябва да се разбира като обобщаващо описание на точка от дневния ред за незначими решения); Wiester, R., Op. cit., 190 (под тази точка от дневния ред могат да се приемат само решения с незначителен ефект).

⁵¹ Вж. ОПРЕДЕЛЕНИЕ № 159 от 10.03.2009 г. на ВКС по т. д. № 78/2009 г., I т. о., ТК.

този начин на приемане на решение; противопоставянето може да е въобще срещу приемането на решения по този начин или срещу приемането на решение по конкретна точка от дневния ред, но трябва да е направено изрично или конклюдентно преди гласуването на решението; ако съдружникът се е противопоставил, но след това участва в гласуването, трябва да се счита, че конклюдентно се е отказал от противопоставянето си⁵². Въз основа на аналогия с правилото на §51, Abs. 3 dGmbHG се приема дори, че не е необходимо да се спазват формата и процедурата за свикването, ако всички съдружници по общо съгласие определят датата и дневния ред на заседанието и се откажат от спазването на правилата за свикването⁵³. Ако предпоставките за Universalversammlung настъпят по време на заседанието, то санирацията настъпва за приетите след това решения, но приетите преди това решения могат да се гласуват отново и така да бъдат санирани⁵⁴.

Според теорията в поканата по чл. 139, ал. 1 ТЗ задължително се посочва дневният ред на събранието, тъй като въпроси, които не са включени в проекта за дневен ред, посочен в поканата, не могат да бъдат разглеждани от общото събрание освен със съгласието на всички съдружници⁵⁵. ВКС приема, че дневният ред може да бъде изменен изцяло или отчасти и да бъде различен от обявения с поканата за свикване на общото събрание, но това може да стане само със съгласието на всички съдружници, които участват в общото събрание, за което трябва да се приеме нарочно решение⁵⁶.

Разбирането на ВКС не може да бъде подкрепено.

На първо място, присъствени решения се приемат от общото събрание на съдружниците при спазване на процедура с характер на сукцесивен фактически състав и съдържанието и последователността на действията, които трябва да бъдат извършени, са установени от закона, а в него не е предвидена възможност за допълване на дневния ред.

На второ място, за разлика от действащия ТЗ в чл. 46, ал. 1 ЗДОО (отм.) се е посочвало, че ако събранието не е свикано редовно или ако известни въпроси са подложени на разискване, без да са били съобщени по установения ред, решения могат да бъдат взети само ако всички съдружници присъстват или са представени.

На трето място, такава възможност е предвидена при общото събрание на АД в чл. 231, ал. 1 ТЗ – общото събрание не може да приема решения, засягащи въпроси, които не

⁵² Вж. MüKo, Rn. 55, 56, 57; Scholz, Op. cit., Rn. 35, 36; Michalski, Op. cit., Rn. 95–98; Roth/Altmeppen, Op. cit., Rn. 16; Baumbach/Hueck, Op. cit., Rn. 30, 31, 37; Lutter/Hommelhoff, Op. cit., Rn. 33; Rowedder/Schmidt-Leithoff, Op. cit., Rn. 13; Bork/Schäfer, Op. cit., Rn. 15; Saenger/Inhester, Op. cit., Rn. 17; Gruber/Harrer (2014). *GmbHG. Kommentar*. Wien: Linde Verlag, 1. Auflage, § 38, Rn. 21–25; Gellis, Op. cit., Rn. 7, 9; Koppensteiner/Rüffler, Op. cit., Rn. 13; Mütther, P. (2000). Zur Nichtigkeit führende Fehler bei der Einberufung der GmbH-Gesellschafterversammlung. *GmbHHR*, 971; Seeling, R. O., M. Zwickel, Op. cit., 1100; Thelen, W., Op. cit., 797; Zeilinger, A., Op. cit., 546; Wiester, R., Op. cit., 189–190.

⁵³ Вж. MüKo, Rn. 58; Scholz, Op. cit., Rn. 26, 34; Lutter/Hommelhoff, Op. cit., Rn. 31; Rowedder/Schmidt-Leithoff, Op. cit., Rn. 13; Baumbach/Hueck, Op. cit., Rn. 34; Roth/Altmeppen, Op. cit., Rn. 16; Koppensteiner/Rüffler, Op. cit., Rn. 13b; Mütther, P., Op. cit., 971.

⁵⁴ Вж. MüKo, Rn. 55; Baumbach/Hueck, Op. cit., Rn. 31.

⁵⁵ Вж. Попов, П. (1992). Дружество с ограничена отговорност. В: *Търговско право. Част I*. София: БТПП, 155; Рачев, Ф., Л. Караниколов, П. Попов, И. Владимиров, С. Лучников, Б. Неделчева, З. Сукарева, Б. Ланджев, Л. Велинов (1999). *Търговско право*. София: УИ „Стопанство“, 168; Григоров, Г. Цит. съч., 118, 119–120, 122; Герджиков, О. *Коментар на Търговския закон. Книга Втора...*, 489, 502; Таджер, В., О. Герджиков, Г. Стефанов, К. Касабова, Т. Бузева (2011). *Капиталови търговски дружества*. София: Труд и право, 86; Ланджев, Б., Т. Лялев, М. Бобатинов, Л. Караниколов, З. Сукарева, Б. Неделчева, П. Попов, Ф. Рачев (2005). *Търговско право*. София: УИ „Стопанство“, 173; Илиева, Р., А. Иванов (2013). *Курс по търговско право*. София: Сиела, 204.

⁵⁶ Вж. РЕШЕНИЕ № 4 на 30.01.1995 г. на ВС по ф. д. № 193/1994 г., V г. о., ГК.

са били обявени съобразно разпоредбите на чл. 223 и чл. 223а ТЗ, освен когато всички акционери присъстват или са представени на събранието и никой не възразява повдигнатите въпроси да бъдат обсъждани. По аргумент за противното при липсата на такава разпоредба при общото събрание на ООД тази възможност е неприложима.

На четвърто място, ако на заседание на общото събрание възникне необходимост от приемане на решение по въпрос, който не е включен в точките от дневния ред по връчените покани, то може да бъде прието, ако всички съдружници присъстват и са съгласни с него. Това решение обаче няма да бъде решение, прието на заседание на общото събрание след допълване на дневния ред със съгласието на всички съдружници, а неприсъствено решение по чл. 139, ал. 2 ТЗ. Разликата с *Universalsammlung* по §51, Abs. 3 – 4 dGmbHG се състои в правната квалификация на съгласието на всички съдружници – при *Universalsammlung* то е необходимо за провеждане на присъствено заседание на общото събрание, а решенията на това заседание се приемат с приложимото за тях мнозинство, докато при неприсъственото решение по чл. 139, ал. 2 ТЗ съгласието на съдружниците е по същество, т.е. с предложението, което е предмет на неприсъственото решение, а не само формално, т.е. за прилагане на института на неприсъственото решение към съответното предложение⁵⁷.

На пето място, такова правило (на заседание на общото събрание не може да се приеме решение по въпрос, който не е включен в дневния ред, посочен във връчените покани, освен ако всички съдружници присъстват или са представени на заседанието) може да бъде установено в дружествения договор.

Библиография

Бобатинов, М. (1996). *Коментар на търговските дела на Върховния съд на Република България (1994–1996)*. София: Феней.

Бобатинов, М. (1997). *Регистърни производства и искове по Търговския закон. Коментар на съдебната практика на ВКС (1992–1997)*. София: Феней.

Бобатинов, М. (1999). *Регистърни производства и искове по Търговския закон. Коментар на съдебната практика на ВКС (1992–1998)*. София: Феней.

Братанова, А., Н. Маданска, Б. Николова, Р. Градинарова (2009). *Търговски дружества на капитала. Ценни книжа и корпоративно управление*. София: НИП, Библиотека на НИП № 4.

Герджиков, О. (2000). *Коментар на Търговския закон. Книга Втора*. София: Софи-Р.

Голева, П. (1999). Въпроси на отмяната на решения на общото събрание на търговското дружество през погледа на Върховния касационен съд. *Пазар и право*, № 4, 18–25.

Голева, П. (2014). *Търговско право. Обща част. Търговци*. София: Апис.

Григоров, Г. (1994). *Дружество с ограничена отговорност*. София: Конис.

Илиева, Р., А. Иванов (2013). *Курс по търговско право*. София: Сиела.

Ланджев, Б., Т. Лялев, М. Бобатинов, Л. Караниколов, З. Сукарева, Б. Неделчева, П. Попов, Ф. Рачев, Ф. (2005). *Търговско право*. София: УИ „Стопанство“.

Маданска, Н. (2009). Оспорване на решенията на общото събрание на ООД. Преглед на съдебната практика. *Търговско и конкурентно право*, № 8, 12–18.

⁵⁷ Аналогът на неприсъственото решение по чл. 139, ал. 2 ТЗ се съдържа в §48, Abs. 2, Satz 1 dGmbHG – не е необходимо провеждане на събрание, когато всички съдружници изразят в писмена форма съгласието си с предложеното решение.

Маданска, Н., Б. Николова (2012). *Дружествени спорове и съдебни производства по Закона за търговския регистър*. София: Труд и право.

Попов, П. (1992). Дружество с ограничена отговорност. В: *Търговско право. Част 1*. София: БТПП, 130–159.

Рачев, Ф., Л. Караниколов, П. Попов, И. Владимиров, С. Лучников, Б. Неделчева, З. Сукарева, Б. Ланджев, Л. Велинов (1999). *Търговско право*. София: УИ „Стопанство“.

Таджер, В., О. Герджиков, Г. Стефанов, К. Касабова, Т. Бузева (2011). *Капиталови търговски дружества*. София: Труд и право.

Цончев, К. (1990). Някои въпроси на фирма с ограничена отговорност. *Държава и право*, № 7, 61–67

Bork/Schäfer (2012). *GmbHG. Kommentar zum GmbH-Gesetz*. Köln: RWS Verlag Kommunikationsforum GmbH, 2. Auflage.

Baumbach/Hueck (2013). *GmbHG*. München: Verlag C. H. Beck, 20. Auflage.

Gellis (2009). *GmbH-Gesetz. Kommentar*. Wien: Linde Verlag, 7. Auflage.

Gruber/Harrer (2014). *GmbHG. Kommentar*. Wien: Linde Verlag, 1. Auflage.

Karl, G. (1993). Formerfordernisse bei Einberufung, Ankündigung und Durchführung von Gesellschafterversammlungen in der GmbH. *DStR* [online] [viewed 2 January 2024]. Available from: <https://beck-online.beck.de>.

Koppensteiner/Rüffler (2007). *GmbH-Gesetz. Kommentar*. Wien: LexisNexis Österreich, 3, aktualisierte und erweiterte Aufl.

Lutter/Hommelhoff (2012). *GmbH-Gesetz*. Köln: Verlag Dr. Otto Schmidt, 2012, 18. Auflage.

Lutz Michalski (2010). *Kommentar zum Gesetz betreffend die Gesellschaften mit beschränkter Haftung (GmbH-Gesetz). Band 1: Systematische Darstellungen §§ 1-34 GmbHG*. München: Verlag C. H. Beck, 2., neu bearbeitete Auflage.

Münchener Kommentar zum GmbHG. Band 1. München: Verlag C. H. Beck, 2010, 1. Auflage.

Müther, P. (2000). Zur Nichtigkeit führende Fehler bei der Einberufung der GmbH-Gesellschafterversammlung. *GmbHR* [online] [viewed 2 January 2024]. Available from: <https://beck-online.beck.de>.

Roth/Altmeyden (2012). *Gesetz betreffend die Gesellschaften mit beschränkter Haftung (GmbH-Gesetz). Kommentar*. München: Verlag C. H. Beck, 7., neu bearbeitete Auflage.

Rowedder/Schmidt-Leithoff (2013). *GmbHG. Kommentar*. München: Verlag Franz Vahlen, 5. Auflage.

Saenger/Inhuster (2013). *GmbHG. Handkommentar*. Baden – Baden: Nomos Verlagsgesellschaft, 2. Auflage.

Seeling, R. O., Zwickel, M. (2009). Typische Fehlerquellen bei der Vorbereitung und Durchführung der Gesellschafterversammlung einer GmbH. *DStR* [online] [viewed 2 January 2024]. Available from: <https://beck-online.beck.de>.

Scholz (2013). *GmbHG*. Köln: Verlag Dr. Otto Schmidt, 11. Auflage.

Thelen, W. (1992). Die Ankündigung des Zwecks der Gesellschafterversammlung bei der Einberufung. *GmbHR* [online] [viewed 2 January 2024]. Available from: <https://beck-online.beck.de>.

Wiester, R. (2008). Die Durchführung von Gesellschafterversammlungen bei der zerstrittenen Zweipersonen-GmbH. *GmbHR* [online] [viewed 2 January 2024]. Available from: <https://beck-online.beck.de>.

Zeilinger, A. (2001). Die Einberufung der Gesellschafterversammlung – Fallstricke für die Wirksamkeit von Gesellschafterbeschlüssen. *GmbHR* [online] [viewed 2 January 2024]. Available from: <https://beck-online.beck.de>.

ABOUT THE AGENDA IN THE INVITATION FOR THE GENERAL MEETING OF THE SHAREHOLDERS IN LLC

Nikolay Kolev⁵⁸

Abstract: The article reviews various contemporary questions related to the formulation, content and legal effect of the agenda in the invitation for general shareholders meeting of the LLC. The author underlines the function of the agenda as a condition for

informed exercise of the voting right. The relevant case law of the Supreme Cassation Court and the various positions in the legal theory are analyzed in detail.

Keywords: agenda, general meeting, invitation, LLC

⁵⁸ Associate Professor in Civil and Family Law at the Law Department of New Bulgarian University, where he lectures the courses in Commercial Law and Property Law, e-mail: n.kolev@nbu.bg.